

Martina Vidonja, Vrtec Beltinci
Edita Bah Berglez, ZRSŠ

Sodelovanje s starši

LEDOLOMILEC

- **V mislih imam starša, ki...** (dokončajte stavek)

Delavnica: Sodelovanje s starši

Komunikacija s starši je pomemben del odgovornosti ravnateljevega dela. Pomembno je, da ravnatelji sami ali s pomočjo opolnomočijo vzgojitelje za komunikacijo s starši, saj ta vsem omogoča skupno razumevanje otroka z namenom delitve odgovornosti za njegov razvoj. Vrtec mora v odnosu med starši in vzgojitelji skrbeti za odprto, podporno in enakopravno komunikacijo.

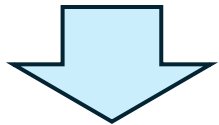
Na delavnici bomo izmenjali izkušnje o vzpostavljanju kakovostnega sodelovanja s starši z vidika ravnatelja ter osvetlili poudarke omenjenega področja na podlagi prenovljenega **Kurikuluma za vrtce**.

komunikacija, sodelovanje s starši, prenova, vloga ravnatelja,
izzivi sodobnega časa

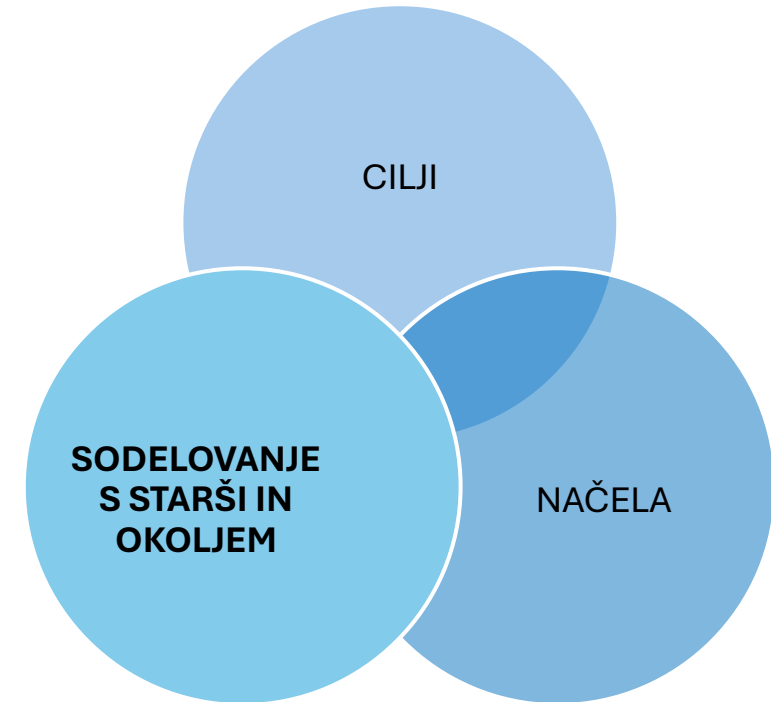
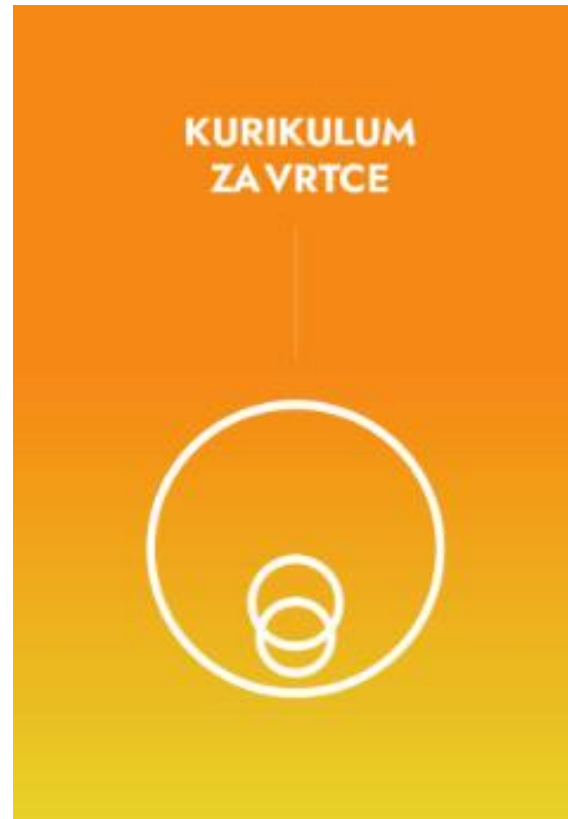
SODELOVANJE S STARŠI

usmerjeno v največjo
**dobrobit za vsakega
posameznega otroka**

KAKOVOST V VRTCU

Cilj sodelovanja: **skupna zavezanost vrtca in staršev za zdravo in varno rast, razvoj in učenje otrok.**

Doseganje cilja: Vzpostavljanje sodelovalnega odnos s starši skozi komunikacijo, medsebojno spoštovanje in dopolnjevanje dela (vrtec/družina). (Kurikulum za vrtce, 2025)

Cilji Kurikuluma za vrtce

1. Vsem otrokom zagotavljati okolje za dobro počutje, čustveno varno navezanost ter ustrezne pogoje in spodbude za celovit razvoj, pridobivanje novih izkušenj, spretnosti in znanja.
2. Otrokom omogočati pogoste in kakovostne medsebojne socialne odnose, delovanje v skupini in družbi ter spodbujati razvoj samozavedanja in empatije, socialnega razumevanja, spretnosti sporazumevanja in pogovarjanja ter sodelovanja.
3. Pri otrocih spodbujati oblikovanje temeljnih družbenih norm in vrednot, kot so človekove pravice in dolžnosti, enakost, svoboda, strpnost, odgovornost do sebe, drugih živih bitij in okolja, spoštovanje dogovorjenih pravil.
4. Otrokom zagotavljati pogoje za ozaveščanje o individualnih in skupinskih razlikah in njihovo izražanje ne glede na spol, socialno, ekonomsko in kulturno ozadje, svetovni nazor, narodno in jezikovno pripadnost, posebnosti v razvoju.
5. Omogočati razvojno inovativno, fleksibilno in uravnoteženo izvedbo dejavnosti kurikuluma za vrtce v različnih programih za predšolske otroke.
6. Vzgojiteljicam omogočati uporabo različnih metod, pristopov in vsebin za spodbujanje razvoja in učenja otrok, upoštevajoč razvojne značilnosti in potrebe različno starih otrok, spoznanja vzgojno-izobraževalnih ter drugih znanstvenih ved, s posebnim poudarkom na otroški igri.
7. Vzgojiteljicam omogočati avtonomno in strokovno odgovorno delo v vrtcu, ki naj temelji na samoevalvaciji.
8. Razumeti čas in prostor kot dva ključna elementa kurikuluma, ki otroku omogočata varnost, izbiro, individualno izražanje in tudi možnost umika.
9. **Vzpostavljati kakovostno, sistematično in sprotno informiranje staršev v vrtec vključenih otrok, sodelovanje s starši pri načrtovanju in izvajanju posameznih dejavnosti v vrtcu, v korist otrok in upoštevajoč strokovno avtonomijo vrtca.**

Načela uresničevanja ciljev Kurikuluma za vrtce

1. Načelo zagotavljanja otrokove vključenosti in možnosti za učenje na različnih področjih dejavnosti
2. Načelo spodbujanja komunikacije, različnih načinov izražanja ter jezikovno-govornega razvoja
3. Načelo zagotavljanja enakih možnosti, prepoznavanja in upoštevanja različnosti med otroki in družinami, inkluzije in medkulturnosti
4. Načelo sistematičnega vzgajanja za temeljne družbene norme in vrednote
5. Načelo odprtosti kurikuluma, avtonomnosti in strokovne odgovornosti
6. Načelo uravnoveženosti in usklajenosti ter možnosti izbire
7. Načelo strokovne utemeljenosti kurikuluma
8. Načelo razvojno-procesnega pristopa
9. Načelo horizontalne in vertikalne povezanosti
- 10. Načelo sodelovanja s starši**
11. Načelo sodelovanja z okoljem
12. Načelo timskega pristopa
13. Načelo trajnostnega razvoja
14. Načelo nadaljnega izobraževanja in usposabljanja

Načelo sodelovanja s starši

Vrtec staršem zagotavlja:

- možnost postopnega uvajanja otroka v vrtec,
- javno dostopne informacije o različnih programih v vrtcu,
- možnost sodelovanja pri načrtovanju življenja in dela v vrtcu in v oddelku ter po dogovoru z vzgojiteljico sodelovanja pri delu v oddelku/upoštevanje strokovne avtonomnosti vrtca,

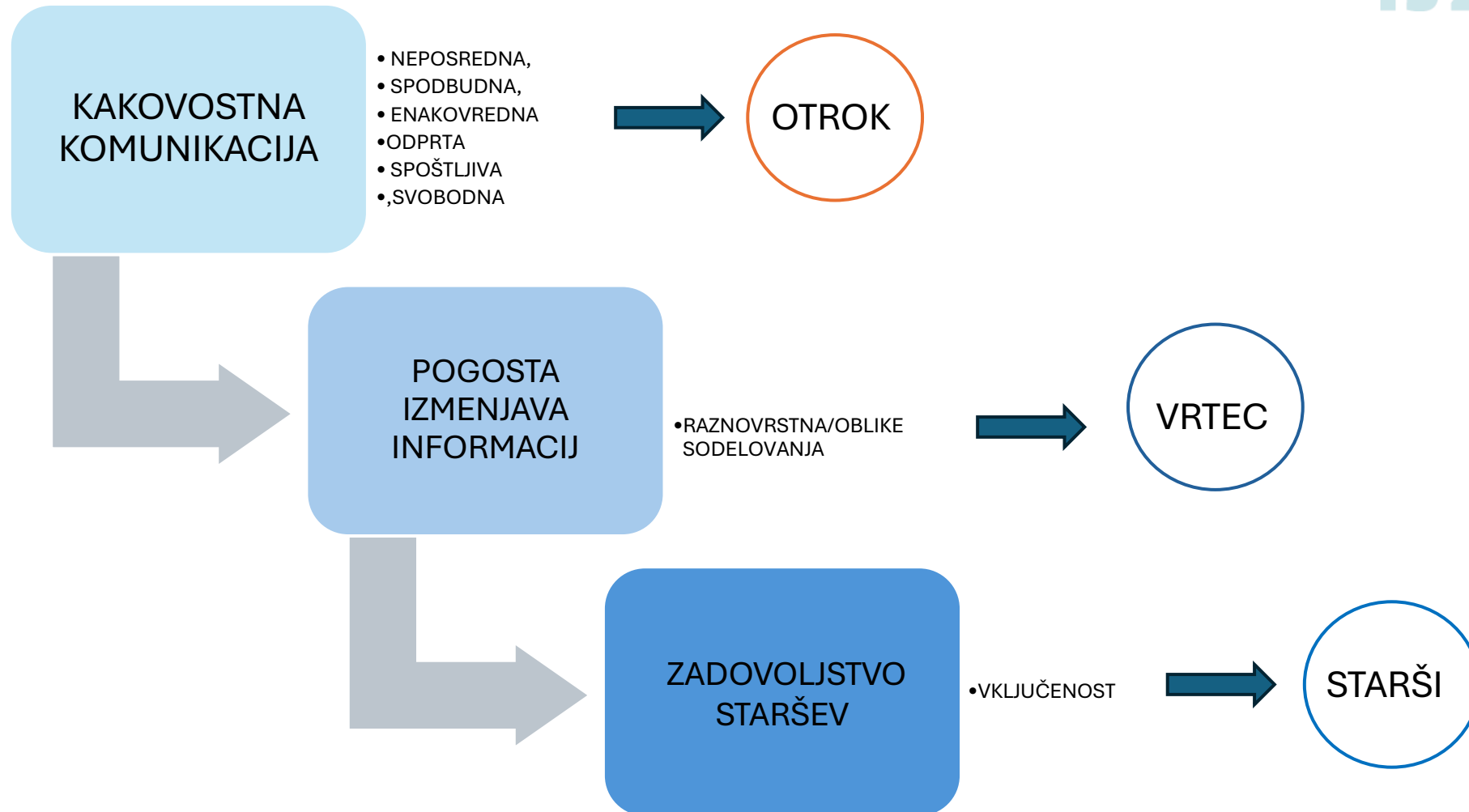
Strokovni delavci v vrtcu:

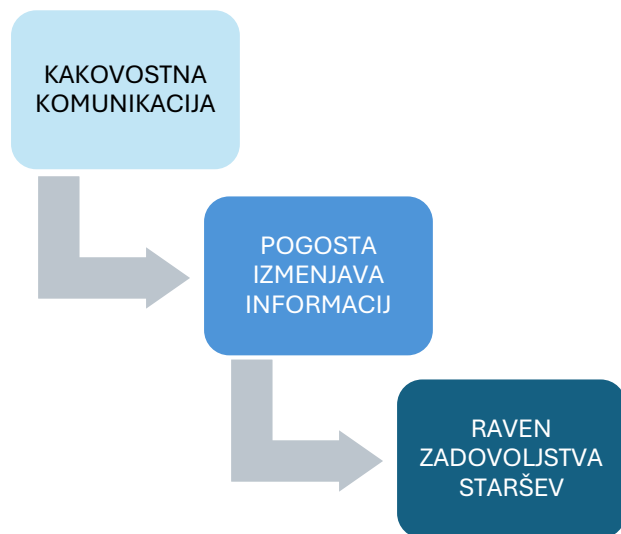
- starše seznanjajo z odgovornostmi, dolžnostmi in pravicami, povezanimi z vključenostjo otroka v vrtec,
- spoštujejo zasebnost družin, njihovo kulturo, identiteto, jezik, svetovni nazor, vrednote, prepričanja, stališča, navade in običaje in dosledno zagotavljajo pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov,
- na podlagi strokovnih utemeljitev imajo pravico in dolžnost strokovno avtonomnega odločanja in ravnanja v korist otroka,
- za komunikacijo na daljavo s starši lahko uporabljajo tudi digitalno tehnologijo,

Starši:

- imajo dolžnost in pravico do sprotne izmenjave informacij o otroku in do poglobljenega pogovora o otroku s strokovnimi delavci v vrtcu. (Kurikulum za vrtce, 2025)

VLOGA RAVNATELJA/starši:

- zagotavljanje vključujočega pristopa
- spodbujanje aktivnega sodelovanja staršev
- prepoznavanje različnih potreb staršev

VLOGA RAVNATELJA/strokovni delavci vrtca:

- **spremljanje** za stalno izboljševanje prakse
 - prepoznavanje izzivov
- tradicionalne/sodobne oblike
 - sodelovanja/analiza učinkovitosti
- komunikacijske veščine strokovnih delavcev

Izzivi sodobnega časa

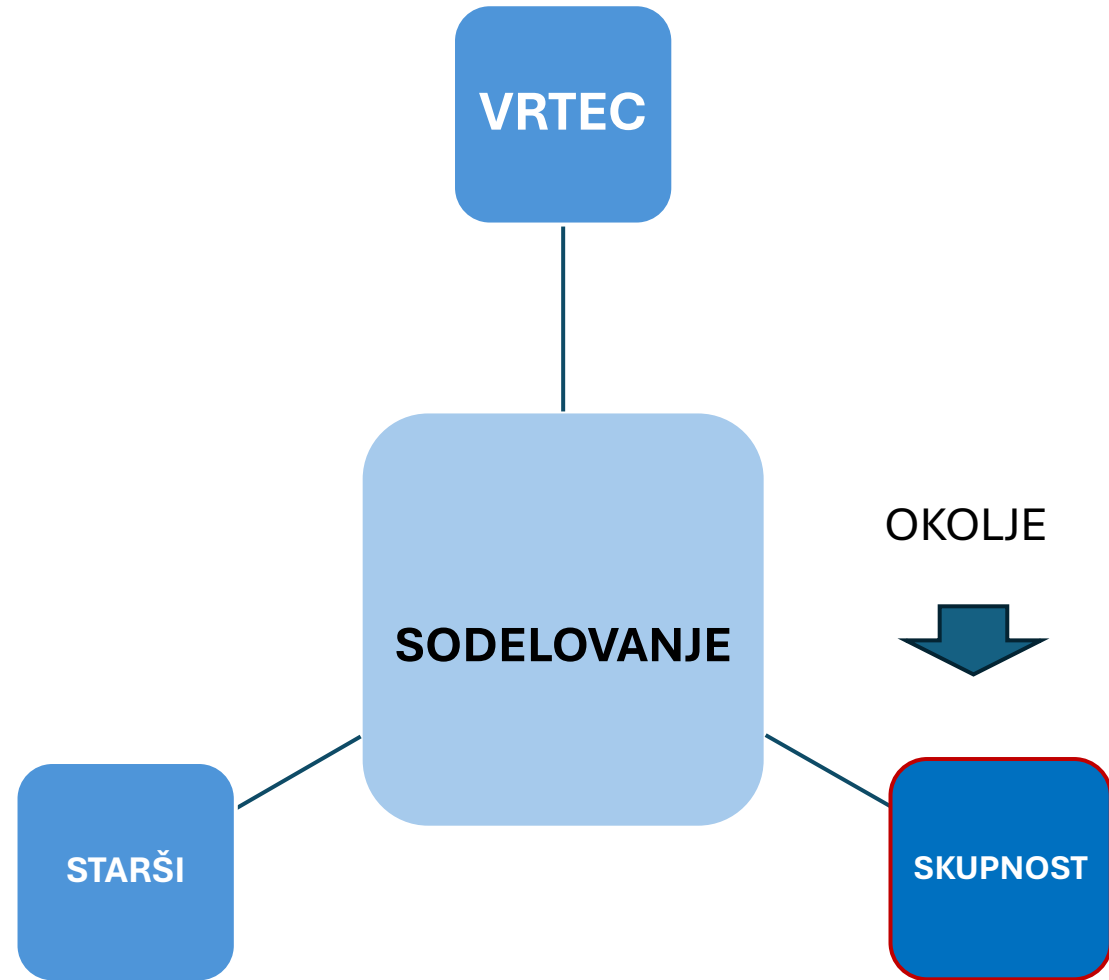
Potrebe po:

- vlogi vrtca kot prostora podpore na področju starševstva
- podpori starševstvu v obliki rednega in trajnega sodelovanja
- zagotavljanju storitev, ki nudijo informacije, podporo in tudi usposabljanje za starševsko vlogo
- ustvarjanju večplastnih odnosov podpore in pomoči staršem

VRTEC

- krepi razumevanje skupne odgovornosti za vzgojo, izobraževanje in prihodnost otrok
- dviguje zavest o pomembnosti vzgoje in izobraževanja

Sodelovanje s starši in okoljem

- Spoštovanje strokovne avtonomije vzgojiteljic, njihove pravice in odgovornosti, da na podlagi svojega strokovnega znanja, izkušenj in etičnih načel sprejemajo odločitve, ki so v največjo dobrobit otroka.
- Za otroke okolje predstavlja tudi virtualni svet, zato je naloga vrtca tudi, da starše ozavešča o primernem vstopanju in delovanju otrok v tem okolju ter o vlogi in odgovornosti staršev pri tem. (Kurikulum za vrtce, 2025)

Delavnica1

- Individualni razmislek
- Skupinska diskusija
- Zapis na plakat
- Skupni pogovor-poročanje

DELAVNICA 1

Kot ravnatelj (ica) skrbim za opolnomočenje strokovnih delavcev na področju učinkovitega in spoštljivega seznanjanja staršev o ustrezni uporabi digitalnih naprav v družinskem okolju – ne da bi pri tem posegali v starševsko avtonomijo.

- Kakšna naj bo vloga vrtca: zgolj informativna, svetovalna, tudi aktivno usmerjena k posamezniku?
- Kako vzpostaviti dialog s starši namesto podajanja napotkov?
- Katere strategije ali orodja ima vrtec na voljo za ozaveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti?

Sodelovanje s starši in okoljem

- Starši imajo pravico vzgajati svoje otroke v skladu z njihovimi lastnimi svetovnonazorskimi in religioznimi prepričanji, zato je prvo in najpomembnejše oblikovanje spodbudne socialne klime v vrtcu, ki vključuje sprejemanje, prijaznost, dostopnost, odprtost, empatijo, sočutje, potrpežljivost ter spoštovanje drugih.
- Pomembno je prepoznavanje in razumevanje raznolikosti družin, njihove kulture, identitete, jezika, svetovnega nazora, vrednot, prepričanj, navad in običajev, pri čemer pa vrtec pri svojem delovanju ni dolžan udeležati pričakovanj ali zahtev staršev, ki izhajajo iz njihovih lastnih svetovnonazorskih in religioznih prepričanj.
- Vrtec si pri sodelovanju s starši prizadeva za ustvarjanje kulture spoštovanja in občutka pripadnosti vrtcu kot skupnosti. (Kurikulum za vrtce, 2025)

DELAVNICA 2

Kot ravnatelj(ica) ustvarjam (lahko ustvarim) varno in spodbudno okolje za strokovne delavce, da se čutijo dovolj opolnomočeni za kakovostno komunikacijo s starši iz različnih kulturnih okolij.

- Kako lahko prispevam k razvoju veščin za varno klimo in odprto, spoštljivo komunikacijo?
- Kaj sem že naredil/a v tej smeri?
- Katere ovire (notranje ali zunanje) zaznavam pri vzgojiteljih, ko komunicirajo s starši iz drugih kulturnih okolij?
- Katera znanja in veščine bi morali kot kolektiv še razviti, da bomo bolj uspešni v medkulturni komunikaciji?

Sodelovanje s starši in okoljem

- Poleg formalnega sodelovanja je smiselno uporabljati tudi neformalne oblike sodelovanja, kot so npr. izmenjava informacij pri prihodu in odhodu otroka, družabna srečanja, predstave, športni popoldnevi in zaključki projektov, ki so pogosto učinkovite in bližje staršem ter lahko služijo kot dober uvod v kakovostno formalno sodelovanje s starši.
- Pomembno je, da vsak vrtec poišče in uvede načine sodelovanja, ki bodo najugodnejši za vzgojiteljice in starše, in jih oblikuje na ravni dogovarjanja med vrtcem in starši. (Kurikulum za vrtce, 2025)

Sodelovanje s starši in okoljem

- Starši imajo pravico do informacij o delu, počutju, socialni vključenosti svojega otroka, njegovem napredovanju na različnih področjih razvoja in učenja, kar se večinoma uresničuje z vsakodnevno komunikacijo ob prihodu in odhodu otrok ter v okviru govorilnih ur.
- Govorilne ure so namenjene informativnemu pogovoru, v katerem si vzgojiteljice in starši izmenjajo poglobljene informacije o otroku, starši pa lahko dobijo tudi strokovne nasvete, kako ravnati ob morebitnih težavah.
- Cilji roditeljskega sestanka pa so informiranje o dogajanju v vrtcu in predstavitev letnega načrta. (Kurikulum za vrtce, 2025)

Sodobne oblike sodelovanja s starši

Vsebina ostaja enaka – spreminja se način komunikacije:

- enosmerna komunikacija
- dvosmerna komunikacija

zasebnost in varnost informacij!
kjerkoli/kadarkoli? dostopna komunikacija

Uporaba sodobnih načinov komunikacije ne zmanjšuje pomena tradicionalnih oblik - dopolnjuje in (lahko) izboljšuje.

Digitalni mediji - boljši vpogled v otrokov razvoj in napredek.

Zaključek, diskusija:

Oblike sodelovanja s starši v vašem vrtcu: